

Ілияс — Он үшінші саны

Қырық алты

Jeff Pippenger

2023-10-19

Алдыңғы мақалада біз Ілиясты 1798 жылдан 1844 жылға дейінгі тарихпен сәйкестендіріп жатқан едік. Ілияс бейнелі түрде сол тарихқа Уильям Миллер бірінші періштенің хабарын жариялау үшін көтерілген кезде енеді. Сарепталық жесір екі таяқ жинап жатқан адал қауымды білдіреді, яғни 1844 жылғы 22 қазанда бір ұлтқа айналатын екі халықты.

Оларға былай де: Жаратушы Тәңір Ие былай дейді: Міне, Мен Исраил ұрпақтарын өздері кетіп барған бөтен халықтардың арасынан алып шығамын, оларды жан-жағынан жинап, өз жеріне алып келемін. Мен оларды сол жерде, Исраил тауларында, бір халық етемін; бәріне бір патша патша болады. Олар енді екі халық болмайды, ендігәрі ешқашан екі патшалыққа бөлінбейді. Олар бұдан былай өздерін пұттарымен де, жиренішті істерімен де, қандай да бір күнәларымен де арамдамайды. Бірақ Мен оларды өздері күнә жасаған барлық қоныстарынан құтқарып, тазартып қоямын. Сонда олар Менің халқым болады, ал Мен олардың Құдайы боламын. Менің қызметшім Дәуіт оларға патша болады, олардың бәріне бір Бағушы болады. Олар Менің үкімдерім бойынша жүріп, жарғыларымды сақтап, орындайтын болады. Олар Менің қызметшім Жақыпқа берген жерде, ата-бабаларың тұрған жерде қоныстанады; онда өздері де, балалары да, балаларының балалары да мәңгі тұрады. Менің қызметшім Дәуіт оларға мәңгі әмірші болады. Сондай-ақ Мен олармен татулық келісімін жасаймын; ол олар үшін мәңгілік келісім болады. Мен оларды орнықтырып, көбейтемін, әрі киелі үйімді олардың арасына мәңгі орнатамын. Менің киелі шатырым да олармен бірге болады. Иә, Мен олардың Құдайы боламын, ал олар Менің халқым болады. Сонда бөтен халықтар Менің, Жаратқан Иенің, Исраилді киелейтінімді біледі, өйткені Менің киелі үйім олардың ортасында мәңгі болады. Езекиел 37:21–28.

Езекиел бір халыққа айналатын екі халыққа, яғни екі таяққа уәде етілген бірнеше батаны атап көрсетеді. Біз сол баталардың төртеуін қарастырудан бастаймыз; Уайт ханым оларды төрт «келу» деп белгілеген, әрі олардың барлығы бір мезгілде, 1844 жылғы 22 қазанда, орындалды.

«Даниял 8:14-те көрсетілгендей, киелі орынды тазарту үшін Мәсіхтің біздің Ұлы Діни қызметкеріміз ретінде ең қасиетті орынға келуі; Даниял 7:13-те берілгендей, Адам Ұлының Көне Күндер Иесіне келуі; және Малахи алдын ала айтқандай, Жаратқан Иенің Өз ғибадатханасына келуі — бұлардың бәрі бір оқиғаның сипаттамалары; әрі бұл сондай-ақ Мәсіх Матай 25-тегі он қыз туралы астарлы әңгімеде сипаттаған күйеу жігіттің неке тойына келуі арқылы да бейнеленген». Ұлы тартыс, 426.

Уайт қарындас сілтеме жасайтын алғашқы «келу» — бұл жиырма үш жүз жылдың соңында жүзеге асуға тиіс болған «қасиетті орынды тазарту» үшін ұлы діни қызметкердің келуі. Сол

аят Даниял кітабының сегізінші тарауының он үшінші аятындағы: «Күнделікті құрбандық туралы, ойран салатын күнә туралы, әрі қасиетті орын мен әскердің тапталуға берілуі туралы аян қанша уақытқа созылады?» — деген сұраққа жауап береді. Он төртінші аят қасиетті орынды тазарту жиырма үш жүз жылдың соңында басталатынын көрсетеді. Езекиел Құдайдың «Исраил ұлдарын өздері тарап кеткен басқа халықтардың арасынан алып, оларды жан-жақтан жинайтынын, ... және жиналған халықтың енді өздерін арамдамайтынын» айтады; өйткені Құдай «оларды тазартады: сонда олар Менің халқым болады, ал Мен олардың Құдайы боламын».

1844 жылғы 22 қазанда Уайт ханым атап өткен екінші «келу» — Адам Ұлының Патшалықты қабылдап алу үшін Көне Күндіге келетінін айқындайтын Даниял кітабының жетінші тарауы, он үшінші аятының орындалуы болды. Езекиел Құдайдың: «Мен оларды Исраил тауларындағы жерде бір халық етемін; олардың бәріне бір патша патша болады», — дейтінін айтады. Езекиел Мәсіхті «Дәуіт» деген атпен патша ретінде бейнелейді, өйткені ол: «Құлым Дәуіт оларға патша болады», — дейді. Ол сондай-ақ Мәсіхтің, яғни Дәуіттің, олардың «бір Бағушысы» болатынын және Оның «қызметшісі Дәуіттің» де «мәңгілікке олардың әміршісі болатынын» көрсетеді. Анықтамасы бойынша, патшаға патша ретіндегі атағы қажет, ол билік жүргізетін иелік пен өз патшалығының азаматтарына мұқтаж. Егер азаматтар болмаса, патшалық та болмас еді.

Мен түнгі көріністерде көрдім: міне, көктің бұлттарымен Адам Ұлына ұқсас Біреу келіп, Көненің қасына жетті, әрі Оны Оның алдына алып келді. Сонда Оған билік, даңқ және патшалық берілді, сондықтан барлық халықтар, ұлттар және тілдер Оған қызмет етсін; Оның билігі — жойылып кетпейтін мәңгілік билік, ал Оның патшалығы — ешқашан құрымайтын патшалық. Даниял 7:13, 14.

Уайт ханым айқындаған үшінші «келу» — Мәсіхтің «келісімнің хабаршысы» ретінде кенеттен Өз ғибадатханасына келіп, Леви ұлдарын тазартуы еді. Езекиел Мәсіхтің «оларды тазартып, Менің халқым етеді, ал Мен олардың Құдайы боламын» дейтінін, әрі «сонымен қатар» Ол олармен «тыныштық келісімін» жасайтынын, бұл келісімнің «мәңгілік келісім» болатынын айтады. Бұл келісім Құдай Өзінің «киелі ордасын олардың ортасына» «орнатқанда» жүзеге асатын еді, сонда «Менің киелі ордам олардың ортасында болғанда, Исраилді киелі етуші Жаратқан Ие Мен екенімді өзге халықтар білетін болады».

Міне, Мен Өз хабаршымды жіберемін, ол Менің алдымда жол әзірлейді; сонда өздерің іздеп жүрген Иеміз кенеттен Өз ғибадатханасына келеді, яғни өздерің сүйсінетін келісімнің Хабаршысы келеді; міне, Ол келеді, — дейді Әскерлердің Жаратушы Иесі. Бірақ Оның келетін күнінде кім төтеп бере алады? Ол көрінген кезде кім тұра алады? Өйткені Ол қорытып тазартатын от тәрізді, әрі ағартушылардың сілтисіндей. Ол күмісті қорытушы әрі тазартушыдай отырып, Леви ұлдарын тазартады, оларды алтын мен күміс тәрізді арылтады, сонда олар Жаратқан Иеге әділдікпен тарту ұсынады. Сонда Яһуда мен Иерусалимнің тартуы Жаратқан Иеге ежелгі күндердегідей, бұрынғы жылдардағыдай жағымды болады. Малахи 3:1–4.

1798 жылдан 1844 жылға дейінгі тарихта Мәсіхке жол дайындаған жаршы, «келісімнің жаршысы», Уильям Миллер арқылы бейнеленген Ілияс еді. Мәсіх кенеттен Өз ғибадатханасына келген кезде, Ол «Леви ұлдарын» «тазартушы от» сияқты тазартты.

1844 жылғы 22 қазанда орындалған басқа бір «келу» — күйеу жігіттің келуі еді. Езекиел екі таяқтан жиналған ұлттың Құдайдың «халқы» болатынын және Оның «олардың Құдайы болатынын» екі рет айқындайды. Бұл неке арқылы жүзеге асты. 1844 жылғы 22 қазанда Уайт қарындас сілтеме жасайтын орындалған төрт пайғамбарлықтың барлығы да Езекиелдің екі таяғы туралы куәлік арқылы айқындалады.

Ілияс келісімнің Хабаршысына жол дайындайтын хабаршыны бейнелейді. Мәсіх Жақия Шомылдырушыны Өзінің алғашқы келуіне жол дайындаған хабаршы ретінде танытты. Уайт әпке Уильям Миллерді Ілияс деп таныды, ал Миллер Мәсіхтің «бас діни қызметкер», «Адам Ұлы», «келісімнің Хабаршысы» және «күйеу жігіт» ретінде келуіне жол дайындады.

Үш жарым жылдан кейін Ілияс жесір әйел мен оның ұлымен бірге тұрған Сарептадан келіп, Ахапқа бүкіл Исраилді Кармелге жинауды бұйырды. Езекиел Құдай екі таяқтан біріктіріліп жиналған халықтың ортасына Өзінің киелі орнын орнатқанда, басқа ұлттар Құдайдың Құдай екенін білетін болады дейді. Кармел тауында Ілияс Исраилге Құдай Құдай ма, әлде Бағал құдай ма — соны таңдауды айтты; бірақ ол бұл мәселені тек шынайы Құдайдың кім екені тұрғысынан ғана емес, сонымен бірге шынайы пайғамбардың кім екені тұрғысынан да қойды.

Сонда Ілияс бүкіл халыққа келіп: «Қашанға дейін екі ойдың арасында толқып жүресіңдер? Егер Жаратқан Ие Құдай болса, Оның соңынан еріндер; ал егер Бағал болса, соның соңынан еріндер», — деді. Бірақ халық оған бір ауыз сөзбен де жауап бермеді. Сонда Ілияс халыққа: «Мен, жалғыз өзім ғана, Жаратқан Иенің пайғамбары болып қалдым; ал Бағалдың пайғамбарлары төрт жүз елу адам», — деді. Патшалықтар туралы 3-жазба 18:21, 22.

Аспаннан от түсіп, Ілиястың құрбандығын жалмап қойған кезде, бүкіл Исраил, соның ішінде Ахаб та, Ілиястың Құдайы Құдай екенін білді. Кармил тауында оттың түсуі Құдайдың екі таяқтан құралған халықтың ортасына Өзінің киелі үйін орналастырған сәтін білдіреді. Кармил тауындағы от кереметі Құдайдың Құдай екенін, ал Бағалдың жалған құдай екенін көрсетті.

Сарептадағы кереметте Ілияс жесір әйелдің өлген ұлының үстіне үш рет жатқанда, бұл оған Ілиястың Құдай адамы екенін дәлелдеді; ал Кармилдегі керемет те дәл соны жүзеге асырды. Кармилдегі от Құдайдың Құдай екенін дәлелдеп қана қойған жоқ, сонымен бірге Бағалдың пайғамбарлары мен тоғайлардың пайғамбарларына қарама-қарсы, Ілиястың Құдайдың шынайы пайғамбары екенін де көрсетті. 1840 жылдан 1844 жылға дейінгі тарихта Миллер мен миллершілдер де сол тарихтың өзінде-ақ өздерінің Изебелдің қыздары екенін көрсеткен діннен тайған протестантизмнің жалған пайғамбарларына қарама-қарсы, шынайы пайғамбарлар екені айқын көрсетілді.

Кармил тауы басындағы Ілиястың оқиғасы шынайы протестанттық мүйізді айқындау ісін бейнелейді, өйткені Киелі кітап пайғамбарлығындағы алтыншы патшалық — Аян кітабының он үшінші тарауындағы жерден шыққан аң — протестанттықтың бір мүйізіне және республикалықтың бір мүйізіне ие, әрі ол 1798 жылы ғана өз билігін бастай бастаған еді. 1798 жылы, Езабелдің билігінің үш жарым жылының соңында, Ілияс Сарептадан келіп, жерден шыққан аңдағы қай шіркеудің протестанттық мүйіз екенін айқын ажырату үшін келді.

Сарептадағы жесір әйел Тиатираның тарихынан неке тойына қарай сапар шегіп бара жатты, сол жерде оның жесірлігі жойылуға тиіс еді. Оның қайта тірілген ұлы үш жарым жылдық құрғақшылық кезінде Езавел өлтіргендерді бейнелейді. Оның от жағу үшін жинап жүрген екі таяғы тура Израильдің бір ұлт болып қайта біріктірілуге тиіс болған екі үйі еді, ал сол ұлт рухани Израиль болатын. Жесір әйел от жағу үшін сол екі таяқты пайдаланбақ болды; бұл Кармилде және 1844 жылғы 22 қазанда, келісімнің хабаршысы Леуи ұлдарын «тазартушының отымен» тазартқан кезде, жүзеге асты.

От — Құдай Рухының төгілуінің нышаны; бұл Кармелде және 1844 жылдың 22 қазанында шегіне жеткен Тұн жарымындағы Айқай кезінде жүзеге асты.

Ал Елуінші күн мейрамы толық жеткенде, олардың бәрі бір ниетпен бір жерде жиналған еді. Сонда кенеттен көктен қатты соққан екпінді желдің шуылындай бір дауыс естіліп, олар отырған бүкіл үйді толтырды. Содан кейін оларға от сияқты айырылған тілдер көрініп, әрқайсысының үстіне қонды. Сонда олардың бәрі Киелі Рухқа толып, Рухтың өздеріне айтуға беруінше басқа тілдерде сөйлей бастады. Елшілердің істері 2:1–4.

Рухтың төгілуі бір хабардың жариялануын білдіреді, ал жесір әйел от жағуға тиіс еді, сонда ол жеуге азын-аулақ ас дайындай алатын, бұл — хабар.

Сонда мен періштенің жанына барып, оған: «Маған кішкене кітапты бер», — дедім. Ал ол маған: «Оны ал да жеп қой; ол ішінді ащы етеді, бірақ аузыңда балдай тәтті болады», — деді. Сонда мен періштенің қолынан кішкене кітапты алып, оны жеп қойдым; ол аузымда балдай тәтті болды; ал оны жеген бойда, ішім ащы болды. Аян 10:9, 10.

Ахаб Изебелге дереу жариялаған хабар — Ілиястың Құдайы шынайы Құдай екені еді, өйткені Ахаб Ілиястың Құдайының отпен жауап бергеніне жаңа ғана куә болған еді. 1844 жылғы 22 қазанда бірден ашылған хабар үшінші періштенің хабары болды. Қай жағдайда да, Ахаб жеткізген хабар болсын, не үшінші періштенің хабары болсын, Изебелді қаһарға мінгізеді.

Бірақ шығыстан және солтүстіктен келген хабарлар оны абыржытады; сондықтан ол көптеген адамдарды қырып-жою және түп-тамырымен құрту үшін ұлы қаһармен аттанады. Даниел 11:44.

Даниялдағы «шығыс пен солтүстіктен келген хабарлар» — солтүстіктің патшасы болып табылатын Езабелді қаһарландыратын хабарды білдіреді, әрі сол арқылы ол жер тарихының соңғы қудалауын бастайды. Бұл хабар Ахабтың Езабелге жолдаған хабары және 1844 жылы

соттың ашылуымен үшінші періштенің хабарының келуі арқылы бейнеленген.

Ахаб Илиястың істегендерінің бәрін, сондай-ақ оның барлық пайғамбарларды семсермен қалай өлтіргенін Езабелге айтып берді. Сонда Езабел Илиясқа бір хабаршы жіберіп: «Ертең осы уақытқа дейін сенің жаныңды олардың біреуінің жаны сияқты етпесем, тәңірлер маған соны істесін, тіпті одан да артығын істесін»,— деді. Патшалар 3-жазба 19:1, 2.

Илияс, рәміз ретінде, 538 жылдан 1798 жылға дейінгі шөлдегі кезең арқылы бейнеленеді. Содан кейін 1798 жылы Илияс тарихта Уильям Миллер ретінде көрінеді. 1844 жылы Илияс Түн ортасындағы Айқайдың отын көктен түсіруде. Ал 1863 жылы Илияс та, оның хабары да қабылданбады. Оның хабары Мұсаның «жеті уақыт» жайлы хабары еді, ол сондай-ақ Езекиелдің екі таяқ жайлы хабары арқылы да бейнеленеді. Екі таяқтың бытырауының аяқталу сәтіндегі жиналуы Сарепталық жесір әйелдің хабары болды, әрі ол ас әзірлеуге кіріспестен бұрын екі таяқты жинап алды.

Джеймс пен Эллен Уайттың айтуынша, Миллериттік адвентизм 1856 жылы Лаодикиялық адвентизмге айналды, ал олар бұдан кейін 1863 жылы Илиястың Мұсаның «жеті уақыты» туралы хабарын қабылдамай тастағанда, Құдай 1856 жылы (Хайрам Эдсонның аяқталмаған сегіз мақаласы арқылы) алға шығаруға ұмтылған «жеті уақыт» жөніндегі білімнің артуын түсінудің қисындық мүмкіндігін өздерінен алып тастады. Қисынның мәжбүрлеуімен олар періштелер Уильям Миллерді жинақтауға жетелеген ақиқаттардың іргетастық жүйесін бұза бастауға мәжбүр болды. Миллер ашқан алғашқы «тас» — Лаодикиялық адвентизм бүкіл өз тарихы бойы сүрінетін іргетас тасы еді. Сол алғашқы ақиқат тасын қабылдамай тастау Лаодикияның соқырлығын тудырды, бұл — емделуі мүмкін, бірақ сирек ізделетін белгі.

1844 жылғы 22 қазанда басталған ғибадатхананың тазартылуы Даниял 8:13-тегі киелі орынмен бірге тапталған «әскердің» де тазартылуын қамтыды. Әскер Сәрепат жесірі отқа арнап жинаған «екі таяқ» арқылы бейнеленген еді. Екі таяқ ежелгі тәндік Израилдің екі үйі болатын. Тәндік Ефрем мен Үхуда үкімнің басталуында келісімнің хабаршысы арқылы бір рухани халыққа біріктіріліп, тазаруға тиіс еді. Сол екі халық тапталған «әскер» болатын.

Езекиелдің уәдесі мынау еді: Құдай «Израил ұлдарын олар барып кеткен басқа ұлттардың арасынан алып», «оларды жинап», «өз жеріне алып келеді». Нақтылы Израилдің жері даңқты жер, немесе уәде етілген жер, не болмаса Үхуда еді. Ал 1798 жылы рухани даңқты жер Аян кітабының он үшінші тарауындағы екі мүйізді жер аңының жері болды.

Мен оларға қолымды көтеріп, оларды Мысыр жерінен Мен өздері үшін таңдап алған, сүт пен бал ағатын, барлық жерлердің даңқы болып табылатын бір жерге алып шығамын деп ант еткен күні.... Сондай-ақ айдалада да Мен оларға қолымды көтеріп, Өздеріне берген, сүт пен бал ағатын, барлық жерлердің даңқы болып табылатын сол жерге оларды кіргізбеймін деп ант еттім. Езекиел 20:6, 15.

Израилдің екі тура үйі «барлық жерлердің даңқы» болған, «сүт пен бал ағатын» жерде өмір сүрді. Израилдің сол екі тура үйі рухани Израил ретінде бірге жиналған кезде, оларға өз жеріне орналастырылатыны уәде етілді. Рухани «даңқты жер» — жердегі аңның билігі

кезінде әуелде Миллериттер қозғалысы мен ақырында жүз қырық төрт мыңның қозғалысы орналасатын жер. Жүз қырық төрт мыңды бейнелейтін қозғалыс тек жердегі аңның жерінде ғана көтеріле алатын еді. Кез келген өзге жерден шыққан, өзін үшінші періштенің қозғалысы деп мәлімдейтін қозғалыс — жалған, өйткені Альфа мен Омега ақырды әрдайым бастау арқылы бейнелейді.

«Құдайдың тендессіз рақымы мен баталары халқымыздың үстіне молынан төгілді; ол еркіндік елі әрі бүкіл жер жүзінің даңқы болды. Бірақ Құдайға ризашылық қайтарудың орнына, Құдайды және Оның заңын құрметтеудің орнына, Американың өзін мәсіхші деп атайтындары тәкаппарлықпен, дүниеқоңыздықпен және өз-өзіне жеткіліктілік рухымен ашытылды....»

«Сот көшелерде құлап жатыр, әділет кіре алмайды, ал жамандықтан бас тартқан адам өзін олжаға айналдырады дейтін уақыт жетті. Бірақ Жаратқан Иенің қолы құтқара алмайтындай қысқарған жоқ, әрі Оның құлағы ести алмайтындай ауырлаған жоқ. Америка Құрама Штаттарының халқы артықшылыққа ие болған халық болды; бірақ олар діни бостандықты шектегенде, протестантизмнен бас тартқанда және папалыққа қолдау көрсеткенде, олардың кінәсінің өлшемі толып, “ұлттық діннен безу” көктің кітаптарына тіркелетін болады. Бұл діннен безушіліктің нәтижесі — ұлттық күйреу болады». Review and Herald, May 2, 1893.

Даниял кітабының сегізінші тарауының он үшінші және он төртінші аяттарында киелі орынның да, әскердің де тапталуы көрсетілген. Әскер — тура мағынадағы Исраилдің екі үйі еді. Иерусалим Қараңғы ғасырлар бойы созылған бір мың екі жүз алпыс жыл ішінде тапталды.

Маған таяққа ұқсас бір қамыс берілді; періште тұрып: «Тұр да, Құдайдың ғибадатханасын, құрбандық үстелін және онда ғибадат етушілерді өлше. Ал ғибадатханадан тыс жатқан сыртқы ауланы тыс қалдыр да, оны өлшеме; өйткені ол басқа ұлттарға берілген; олар қасиетті қаланы қырық екі ай бойы таптайды»,— деді. Аян 11:1, 2.

Аян кітабының он бірінші тарауында Жоханға тек ғибадатхананы ғана емес, сонымен қатар «онда ғибадат етушілерді де» өлшеу бұйырылды. Жоханға ғибадатхананы және онда ғибадат етушілерді өлшеу бұйырылған кезде, ол пайғамбарлық тұрғыдан 1844 жылғы 22 қазанда тұрған еді.

Сонда мен періштенің қолынан кішкене кітапты алып, оны жеп қойдым; ол аузымда балдай тәтті болды; ал оны жеген бойда, ішім ащы болып кетті. Аян 10:10.

Аян кітабының оныншы тарауының оныншы аятында Жохан 1844 жылғы 22 қазандағы ащы түңілуді бейнелейді, содан кейін оған бірден әрі киелі орынды, әрі жасағын өлшеу бұйырылды. Даниялдың сегізінші тарауының он үшінші аятындағы сұрақтың нысаны — әрі киелі орынның, әрі жасақтың тапталуы. Жохан бізге «басқа ұлттардың» «қасиетті қаланы» «қырық екі ай» бойы «аякасты ететінін» хабарлайды. Қырық екі ай — Илиястың үш жарым жылы еді. Бұл 538 жылдан 1798 жылға дейін созылған Қараңғы ғасырлар болатын.

Пайғамбарлық тұрғыдан 1844 жылғы 22 қазанда тұрған Жоханға ауланы қалдырып, «оны өлшеме, өйткені ол басқа ұлттарға берілді, ал олар қасиетті қаланы қырық екі ай бойы аяқасты етеді» делінді.

Жоханға «ғибадатхананы, құрбандық үстелін және онда ғибадат етушілерді өлшеу» бұйырылғанда, Даниялдың сегізінші тарауының он үшінші аятының сөзімен айтқанда, оған қасиетті орынды және әскерді өлшеу бұйырылды. Егер Жоханға бір мың екі жүз алпыс жылды санамау айтылған болса, онда ол 1798 жылдан бастап 1844 жылы өзі тұрған кезеңге дейін өлшеуі керек еді. Өлшенгенде, 1798 жылдан 1844 жылға дейінгі аралық қырық алты жылды білдіреді. Қырық алты жылдың басталуы 1798 жылы болды, сол кезде Мұсаның Исраилдің солтүстік үйіне қарсы айтылған «жеті уақыты» орындалды. Қырық алты жылдың аяқталуы 1844 жылы болды, сол кезде Мұсаның Исраилдің оңтүстік үйіне қарсы айтылған «жеті уақыты» орындалды. Жоханның өлшеуі қырық алты жылға тең. Қырық алты саны ғибадатхананы бейнелейді. Иса: «Осы ғибадатхананы қиратындар, мен оны үш күнде қайта тұрғызамын»,— деді, бірақ даукес яһудилер ғибадатхананың қырық алты жылда салынғанын алға тартты.

Иса оларға жауап беріп: «Осы ғибадатхананы қиратндар, Мен оны үш күннің ішінде қайта тұрғызамын»,— деді. Сонда яһудилер: «Бұл ғибадатхананы салуға қырық алты жыл кетті, ал Сен оны үш күннің ішінде қайта тұрғызбақысың?»— десті. Бірақ Ол Өз денесінің ғибадатханасы туралы айтқан еді. Жохан 2:19–21.

Иса, Адам құлағаннан кейін, Адамның тәнін оның барлық тұқым қуалайтын азғындауларымен бірге қабылдады, біз де Ол жеңгеніндей жеңе алуымыз үшін үлгі көрсету мақсатында. Екі куәгердің айғағымен, Мәсіхтің тәнінде күнәнің төрт мың жылдық тұқым қуалайтын азғындаулары болмады деп үйрету — Бабылдың шарабын тарату болып табылады, өйткені Мәсіх сол тұқым қуалайтын әлсіздіктерді қабылдамаған деп үйрету — католицизмнің негізгі ілімдерінің бірі.

Ал Иса Мәсіхтің тәнде келгенін мойындамайтын әрбір рух Құдайдан емес; міне, бұл — өздерің оның келетіні туралы естіген антихристін рухы; ол қазірдің өзінде-ақ дүниеде бар. 1 Жохан 4:3.

Өйткені дүниеге Иса Мәсіхтің тәнде келгенін мойындамайтын көптеген алдаушылар кіріп кетті. Бұл — алдаушы әрі антихрист. 2 Жохан 1:7.

Мәсіхтің денесінің ғибадатханасы әрбір адамның денесінің ғибадатханасы еді.

«Мәсіх Иса азғырылған кезде Адам Едемде азғырылған уақыттағыдай, қаңыраған шөл далада Шайтанның азғыруларына төтеп беру үшін соншалық қолайлы жағдайда болған жоқ. Құдай Ұлы Өзін төмендетіп, адамзат Едемнен, сондай-ақ өздерінің бастапқы пәктігі мен туралығынан, төрт мың жыл бойы ауытқып кеткеннен кейін, адамның болмысын қабылдады. Күнә сан ғасырлар бойы адамзатқа өзінің қорқынышты іздерін түсіріп келді; сондықтан бүкіл адам әулетінің арасында тәндік, ақыл-ойлық және адамгершілік азғындау үстем болды.»

«Адам Едемде азғырушының шабуылына ұшырағанда, ол күнәнің дағынан ада еді. Ол Құдай алдында өзінің кемелдігінің қуатында тұрды. Оның болмысының барлық мүшелері мен қабілеттері бірдей дамыған және үйлесімді түрде теңгерілген еді.»

«Мәсіх азғыру шөлінде Адамның көтере алмаған сынағын Оның орнына тұрып көтерді. Осы жерде, Адам өз үйінің нұрынан теріс айналғаннан кейін төрт мың жыл өткен соң, Мәсіх күнәкардың пайдасына жеңіске жетті. Құдайдың алдында болудан айырылған адамзат әулеті, әрбір кейінгі ұрпақ сайын, Адамның Еденде иеленген бастапқы тазалықтан, даналықтан және білімнен барған сайын алшақтай берді. Мәсіх жер бетіне адамға жәрдем беру үшін келген кезде, адамзат нәсілінің сол кездегі күнәлары мен дәрменсіздіктерін Өз мойнына алды. Нәсілдің игілігі үшін, Өз үстіне құлаған адамның әлсіздіктерін алып, Ол адам ұшырайтын барлық жағынан Шайтанның азғыруларына қарсы тұруға тиіс болды». Selected Messages, 1-кітап, 267, 268.

Жоханның екінші тарауында Мәсіх Өз денесі туралы ғибадатхана ретінде айтқан, ал Оның дене-ғибадатханасы төрт мың жыл бойы жинақталған әлсіздіктің азғындаулары бар адам баласының денесі еді. Мәсіх сілтеме жасаған адам ғибадатханасы қырық алты хромосомадан тұрады. Мұса заңды және ғибадатхананы тұрғызуға арналған нұсқауды алу үшін Синайға көтерілгенде, ол тауда қырық алты күн болды. Езекиел Мәсіхтің Өз ғибадатханасын екі таяқтың «ортасына» орналастыратыны туралы айтады. Жоханға өлшеу бұйырылған солтүстік патшалық пен оңтүстік патшалықтың жеті мезгілі аяқталғаннан кейінгі уақыт кезеңі қырық алты жыл болды, және ол 1798 бен 1844 жылдардың арасындағы «ортаны», яғни уақыт кезеңін білдірді. Сол қырық алты жылдың ішінде Иса келісімнің хабаршысы ретінде келгенде кенеттен тазартатын рухани ғибадатхананы тұрғызды. Келісімнің хабаршысы ретінде Ол Өз заңын халқының жүректеріне жазар еді. Сол заң екі тас тақтамен бейнеленген. Бірінші тақтада төрт өсиет, екінші тақтада алты өсиет бар. Екеуі бірігіп қырық алты санын білдіреді.

1798 жылдан 1844 жылға дейінгі рухани Исраилдің жиналуы рухани Исраилдің жиналуын білдіреді, бірақ ол сондай-ақ ғибадатхананың орнатылуын да білдіреді.

Оған келіп, адамдар расында да қабылдамай тастаған, бірақ Құдай таңдаған әрі қымбатты тірі Тасқа келгендер ретінде, сендер де тірі тастар іспетті рухани үй болып, киелі діни қызметкерлер қауымы ретінде құрылып жатырсыңдар, Иса Мәсіх арқылы Құдайға ұнамды рухани құрбандықтар ұсыну үшін.

Сондықтан да Жазбада былай делінген: Міне, Мен Сионға таңдаулы, қымбатты ірге бұрыштағы басты тасты қоямын; Оған сенетін адам ұятқа қалмайды.

Сондықтан сенушілер үшін Ол — қымбат; ал мойынсұнбайтындар үшін құрылысшылар қабылдамаған тас бұрыштың бас тасы болды, әрі сүрінер тас, және тосқауыл жартасы болды; олар сөзге мойынсұнбай, содан сүрінеді; бұған олар сондай-ақ тағайындалған еді.

Бірақ сендер таңдап алынған ұрпақсыңдар, патшалық діни қызметкерліксіңдер, қасиетті халықсыңдар, Құдайдың айрықша меншігі болған жұртсыңдар; бұл — сендерді

қараңғылықтан Өзінің ғажайып нұрына шақырғанның мадақтарын жария етулерің үшін. Бір кезде халық болмаған едіңдер, ал енді Құдайдың халқысыңдар; бір кезде рақымға ие болмаған едіңдер, ал енді рақымға ие болдыңдар. 1 Петір 2:4–10.

1798 жылдан 1844 жылға дейін тұрғызылған ғибадатханаға мойынсұнбаушылыққа «тағайындалған» бір топ та кіреді. Олардың мойынсұнбаушылығы «жеті уақытты», «бұрыштың тасын», «құрылысшылар қабылдамаған тасты», яғни «сүріну жартасын» және «сүріндіретін тасты» теріске шығаруларынан көрінді.

«Құдай таңдаған» топ адамдар «адамдар қабылдамаған» «тасты» «тірі тас» ретінде және «Құдай таңдаған әрі» «қымбат» болған «тас» ретінде таныды. «Құдай таңдағандар», «таңдаулы ұрпақ» «бұрынғы замандарда» «халық емес еді, бірақ» содан кейін «Құдайдың халқы» болуға тиіс еді. Құдай екі таяқты біріктіргенде, Ол оларды «басқа халықтардың» арасынан алып шықты. Ол 1798 жылдан 1844 жылға дейінгі қырық алты жыл ішінде екі ұлтты бір етіп қосқан кезде, олар Оның халқы болуға тиіс еді.

Бір ғана іргетас бар, және сол іргетас — Иса Мәсіх; алайда мойынсұнбағандар теріске шығарған тарихтың іргетасы болған «сүріну тасы» — Мұсаның «жеті уақыты» еді. 1863 жылы «жеті уақыт» теріске шығарылғанда, бұл Иса Мәсіхті теріске шығару болды.

1844 жылғы 22 қазанда басталған қасиетті орынның тазартылуы тек екі мың үш жүз жылдық пайғамбарлықтың ғана орындалуы болды деп тұжырымдайтын мысалдар қоспасы бос қасиетті орынды, иесіз қасиетті орынды, азаматтарсыз патшалықты сипаттайды. Қасиетті орынның мақсаты жөнінде Құдайдың Өзі оның мақсаты не екенін айтқаннан да жоғарырақ тұрған, шабыт арқылы берілген ешбір мақсат жоқ.

Маған Өзім олардың арасында тұра алатын киелі орын жасасын. Мысырдан шығу 25:8.

Жазбаларда Құдайдың киелі орны әрдайым Оның жасағымен, яғни Оның халқымен, байланыстырылады. Екі халық ретінде айқындалған Езекиелдің екі таяғы бір халыққа айналуға тиіс еді, әрі Құдайдың киелі орны олардың ортасында болуға тиіс еді. Шын мәнінде сұрақта не сұралатынын жасыру үшін Даниял кітабының сегізінші тарауының он үшінші аятындағы сұрақты бұрмалап көрсету — сонымен қатар он үшінші аяттағы, осы сұраққа жауап беруі сұралған «бір қасиетті кісіні» де теріске шығару болып табылады.

Содан кейін мен бір қасиетті жанның сөйлеп тұрғанын естідім; сонда басқа бір қасиетті жан сөйлеп тұрған әлгі белгілі қасиетті жанға: «Күн сайынғы құрбандыққа, қаңыратып бос қалдыратын заңсыздыққа, сондай-ақ киелі орынды да, жасақты да тапталуға беретін аян қашанға дейін созылады?» — деді. Сонда ол маған: «Екі мың үш жүз күнге дейін; содан кейін киелі орын тазартылатын болады», — деді. Даниял 8:13, 14.

Сұрақ қойылған көктегі болмыс «әлгі бір қасиетті» деп аталады, ал бұл тіркес еврейдің «Palmoni» деген сөзінен аударылған; оның мағынасы — ғажайып санаушы, құпиялардың санаушысы. Адвентизмнің негізгі діңгегі мен іргетасы болып табылатын осы үзіндіде Мәсіх Өзін ғажайып санаушы ретінде көрсетеді. Ол мұны дәл Киелі кітаптағы ең ұзақ уақыт пайғамбарлығы мен екі мың үш жүз күндік уақыт пайғамбарлығының өзара байланысын

айқындайтын жерде істейді. Ең ұзақ уақыт пайғамбарлығы — Мұсаның анты, яғни Леуіліктер жиырма алтыдағы жеті уақыт. Бұл — он үшінші аятта тапталатын «қосын» ретінде көрсетілген Израилдің екі үйінің бытыратылуы мен құлдыққа түсірілуін айқындайтын пайғамбарлық; ал он төртінші аят киелі орынның тапталуы туралы пайғамбарлықты айқындайды. Екі пайғамбарлық та келісімнің хабаршысына арналған от үшін Сәрептегі жесір әйел екі таяқ жинағаннан кейін, 1844 жылғы 22 қазанда орындалды.

Адвентизм періштелер Уильям Миллерді түсінуге жетелеген пайғамбарлық уақытқа қатысты ең алғашқы шындықты қабылдамай тастағанда, олар өздерін соқыр етті. 1856 жылы Хайрам Эдсонның сегіз мақаласы арқылы Пальмони жеті уақыт жөніндегі нұрды арттыруға тырысты, бірақ нәтижесіз болды. Олар Лаодикеяға арналған хабарды қабылдамай, Лаодикеяның бес қатерлі көрінісін қабылдады, сөйтіп өздерін бес ақымақ қызбен теңестірді.

Ишаяның жетінші тарауындағы алпыс бес жылдық пайғамбарлық, өзінің басталуында б.з.д. 742, б.з.д. 723 және б.з.д. 677 жылдарын айқындай отырып, аяқталу тарихында 1798, 1844 және 1863 жылдарында қайталанды. Сол аяқталу тарихы Езекиелдің отыз жетінші тарауындағы екі таяқтың біріктірілуімен бейнеленген, ал Сәрепталық жесір әйел (Жаңа Өсиеттің грек мәтінінде осылай аталады) — Киелі кітап пайғамбарлығындағы алтыншы патшалықтың тарихы кезінде Құдайдың рухани Яһудада (даңқты жерде) рухани Израилмен келісімдік қарым-қатынас орнатуының тарихы. Бұл тарих, алпыс бес жылдық пайғамбарлықтың соңы бола отырып, Аянның он үшінші тарауындағы жер аңының басталуын да бейнелейді. Киелі кітап пайғамбарлығындағы алтыншы патшалықтың басында екі таяқтың қосылуы Киелі кітап пайғамбарлығындағы алтыншы патшалықтың аяқталуын суреттейді. Бұл тарихта протестантизм мүйізі мен республикализм мүйізінің қатарлас тарихы қамтылған.

Пайғамбарлық тұрғыдан алғанда, билік, не мүйіз, не ұлт, не патшалық, не патша, не бас — қолданылған мәнмәтінге қарай — өзара алмастырылып қолданылатын нышандар болып табылады. Осы нышандардың бәрі де Езекиелдің екі ұлт деп айқындайтын екі таяққа да қатысты. Жердегі аңның пайғамбарлық тарихының басында протестанттық мүйіз бір ұлтқа, яғни бір мүйізге, біріктірілді. Дәл сол тарихтың соңында республикалық мүйіз діннен тайған протестантизмнің мүйізімен қосылып, бір ұлт құрайды. Сол ұлт Аян кітабының он үшінші тарауындағы теңіз аңына бейне болады. Логикалық тұрғыдан, егер жеті уақыттың қарғысының куәлігінен бас тартсақ (ол тура мағынадағы Израилдің екі үйіне де қарсы жүзеге асырылған еді), онда ежелгі Израилдің сол екі тура мағынадағы үйі 1844 жылы рухани Израилдің ұлтына қалай айналғанын, әрине, көре алмаймыз. Егер біз сол тарихты көре алмасақ, онда Құрама Штаттардың басындағы сол тарихтың, республикалық мүйіз біріктіру үдерісін және бастауында протестанттық мүйіз арқылы бейнеленген қосылуды қайталаған кезде, соңындағы тарихты қалай айқындайтыны жөнінде мүлде «еш түсінігіміз жоқ».

Біз бұл ақиқаттарды келесі мақалада әрі қарай қарастыратын боламыз.